

Työmarkkinanäkemys

työ- ja elinkeinoministeriön virkamiesnäkemys
Suomen työmarkkinoista

Ylijohtaja Antti Neimala

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Mikä työmarkkinanäkemys?

↑
33 kpl

Lähtökohtana työ- ja elinkeinopolitiikan integrointi

Keskeiset tavoitteet

TYÖELÄMÄN ULKOPUOLELLA OLEVAT

Työllisyysaste lyhyellä aikavälillä **75 %**
ja pitkällä aikavälillä **78 %**

Työttömyysaste alle **5 %**

TYÖELÄMÄSSÄ OLEVAT

Työmarkkinoiden toimivuuden
parantaminen

Työelämän kehittäminen

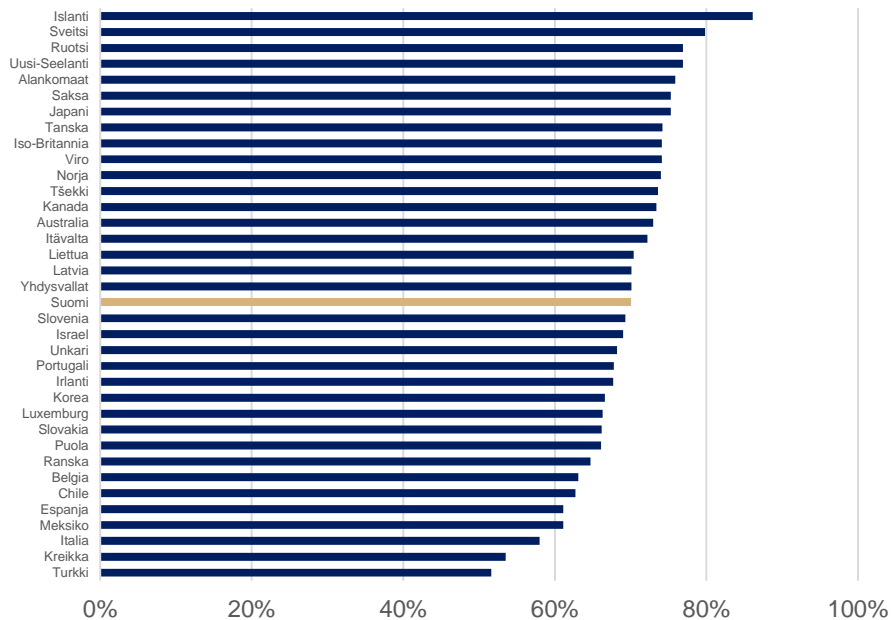

Työ- ja elinkeinopolitiikan tilannekuva

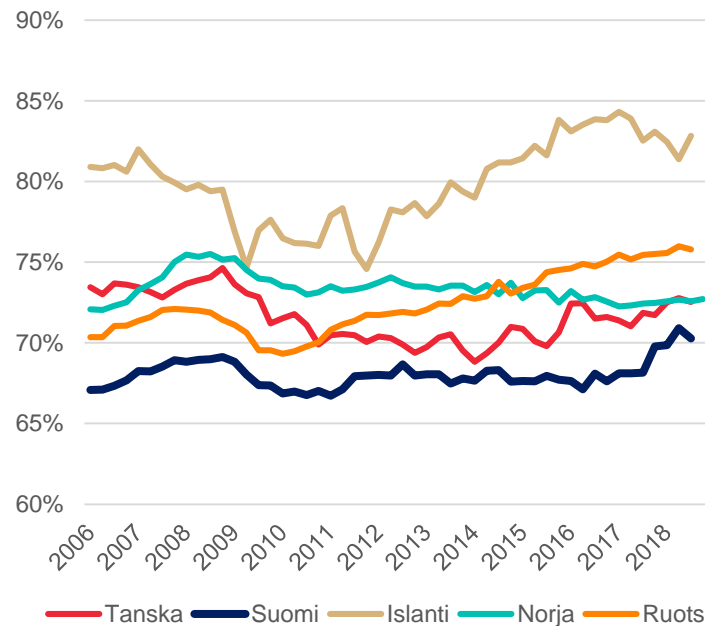
Suomen työllisyys jää selvästi jälkeen muista Pohjoismaista

Työllisyysasteet OECD-maissa vuonna 2017

Työllisyysasteet Pohjoismaissa

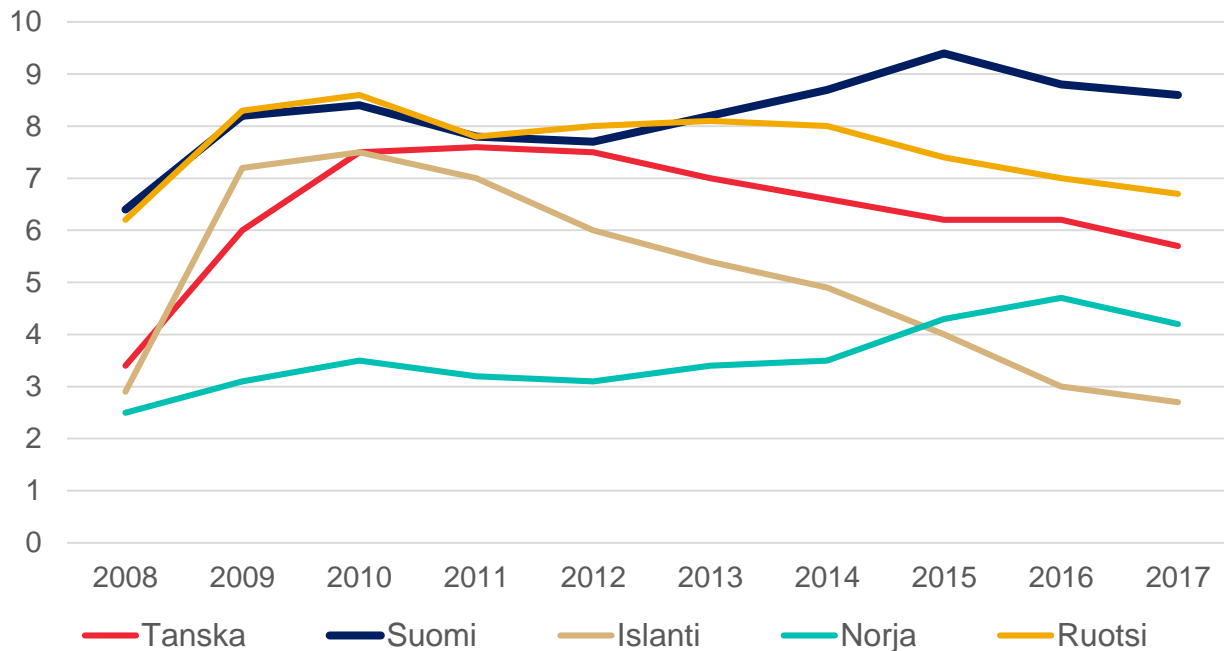

Lähde: OECD Statistics

Työttömyys on Pohjoismaiden korkeinta

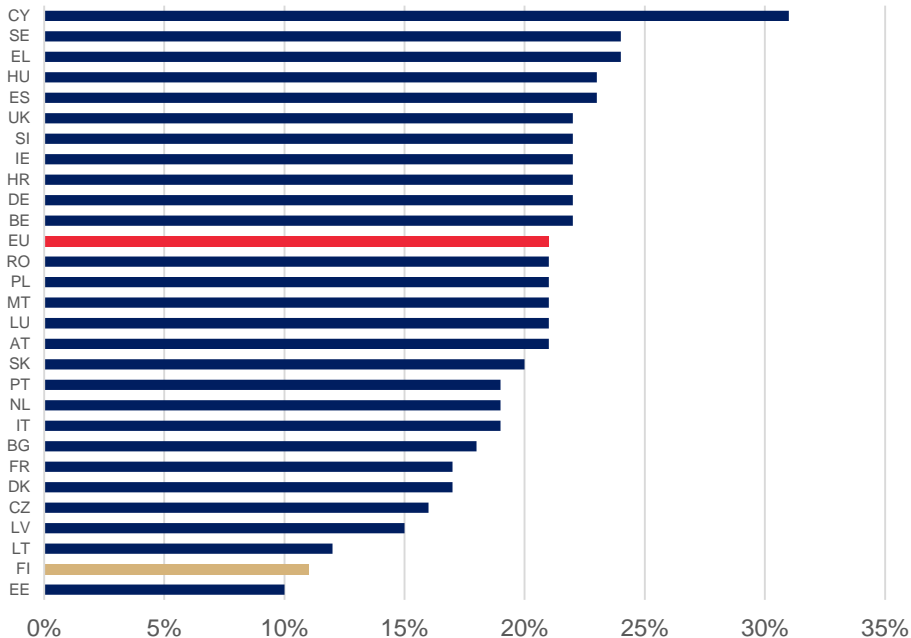
Työttömyysasteet Pohjoismaissa v. 2008–2017, %

Suomen työmarkkinat ovat EU-vertailussa hyvin sukupuolittuneet

Tasa-ammattien osuus EU-maissa

Naisen euro Suomessa (2016):

83 senttiä

Sijoitus EU-vertailussa: 21. suurin

Naisen euro Ruotsissa (2016):

87 senttiä

Sijoitus EU-vertailussa: 10. suurin

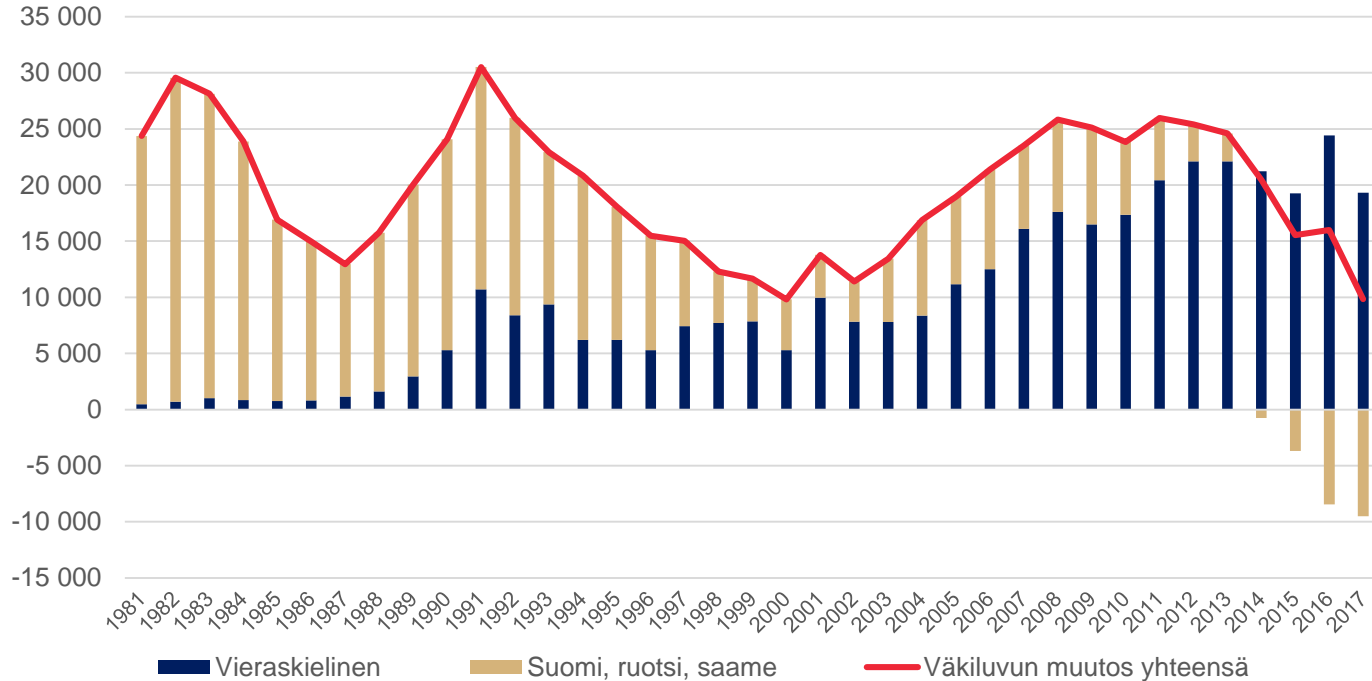
Lähde: Eurostat

*Tasa-ammattilla tarkoitetaan ammattia, jossa miehiä ja naisia on suurinpiirtein yhtä paljon

Suomen väkiluku kasvaa ainoastaan maahanmuutosta – myös poismuutto on vilkasta

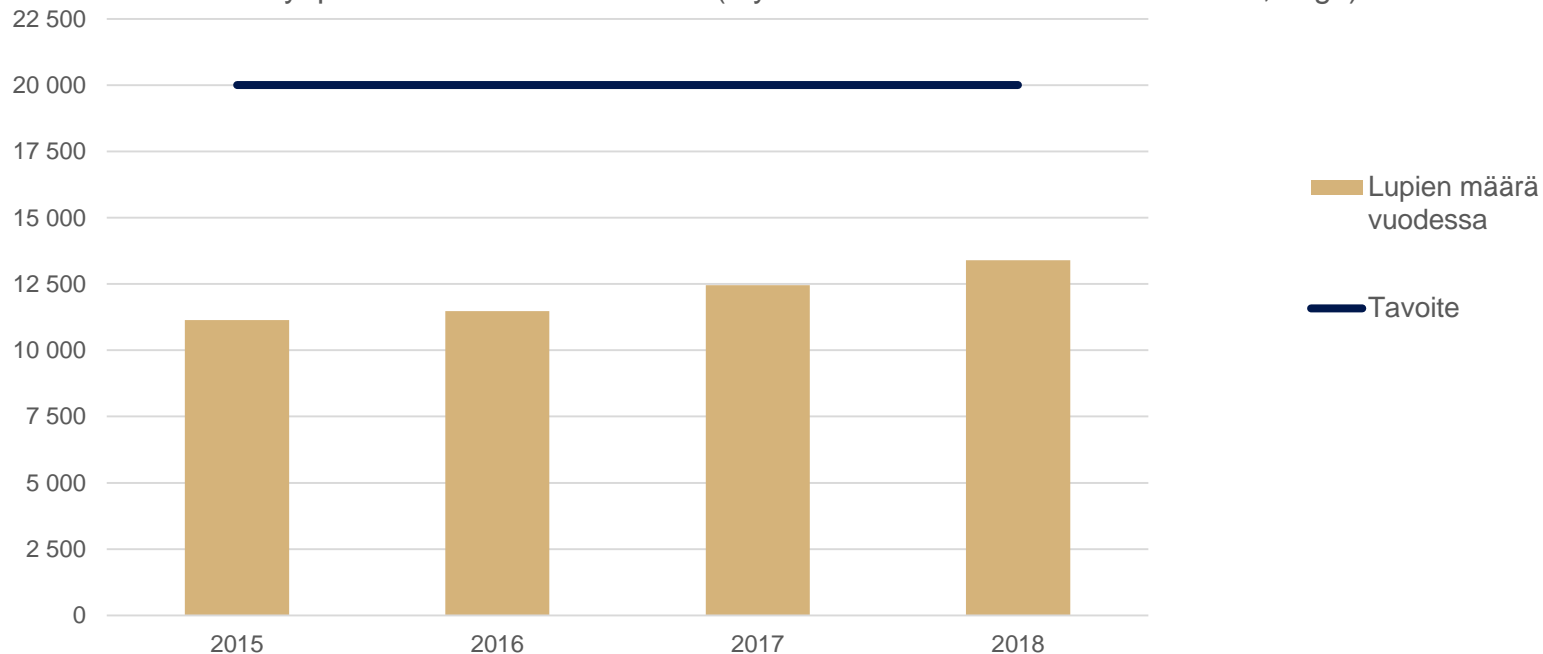
Väkiluvun muutos äidinkielen mukaan 1981–2017

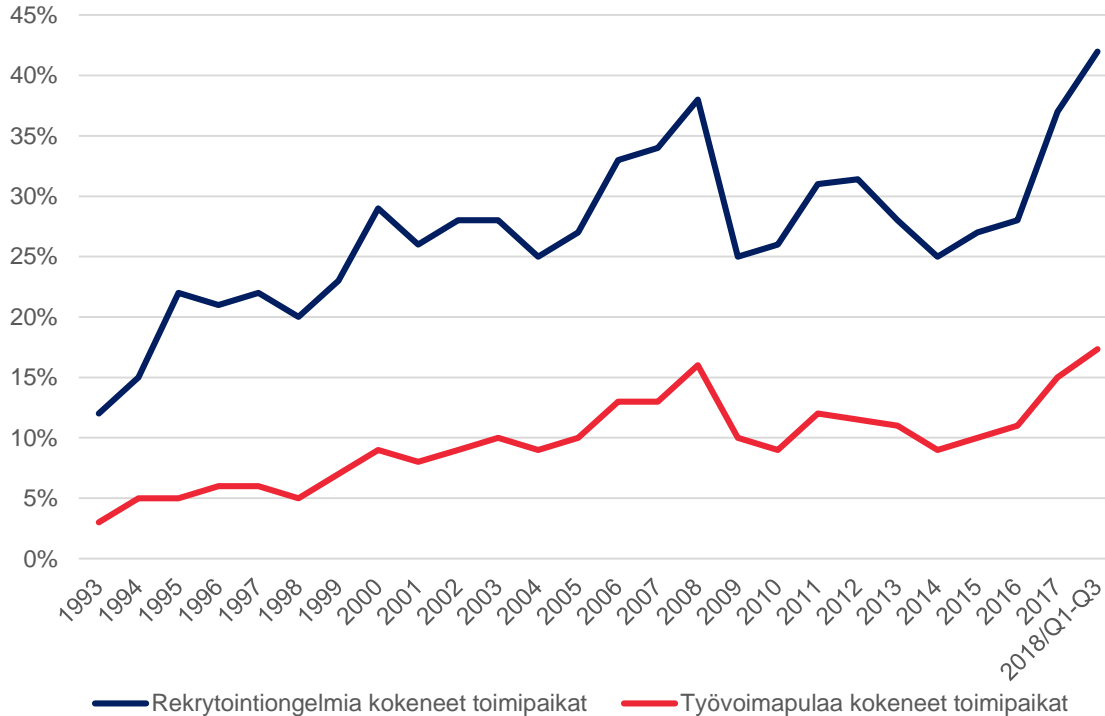
Työperäistä maahanmuuttoa tarvitaan lisää

Työperusteinen maahanmuutto (myönteiset ensimmäiset oleskeluluvat, Migri)

Rekrytointiongelmien ovat työpaikkojen syntymisen esteenä

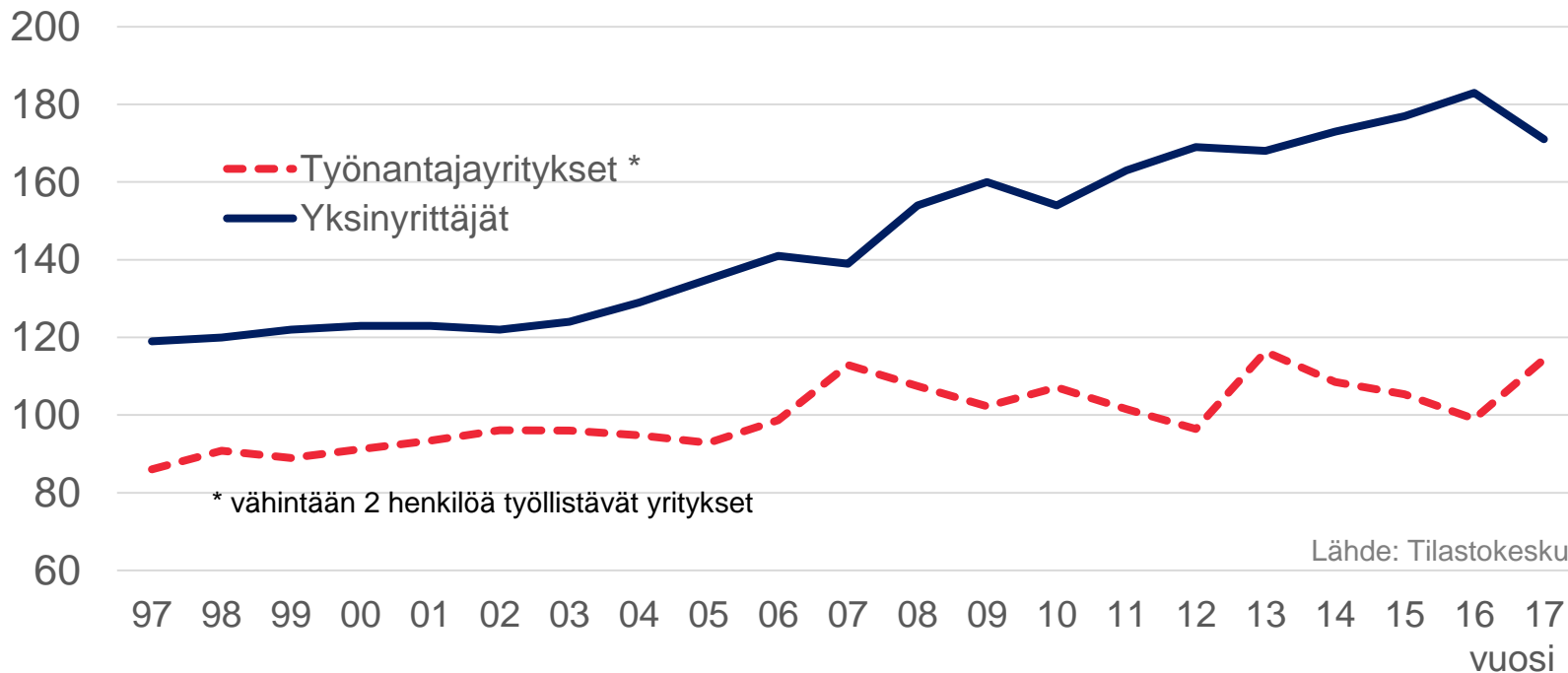
- Rekrytointiongelmia koki 2018 (Q1-Q3) ennätysosuus työnantajista
- Valtaosa rekrytointivaikeuksista ratkeaa, mutta 17 % työnantajista koki työvoimapulaa eli ainakin osa haetuista työntekijöistä jäi saamatta.

Lähde: Tilastokeskus

Yksinyrittäjien määrä kasvaa trendinomaisesti

tuhatta

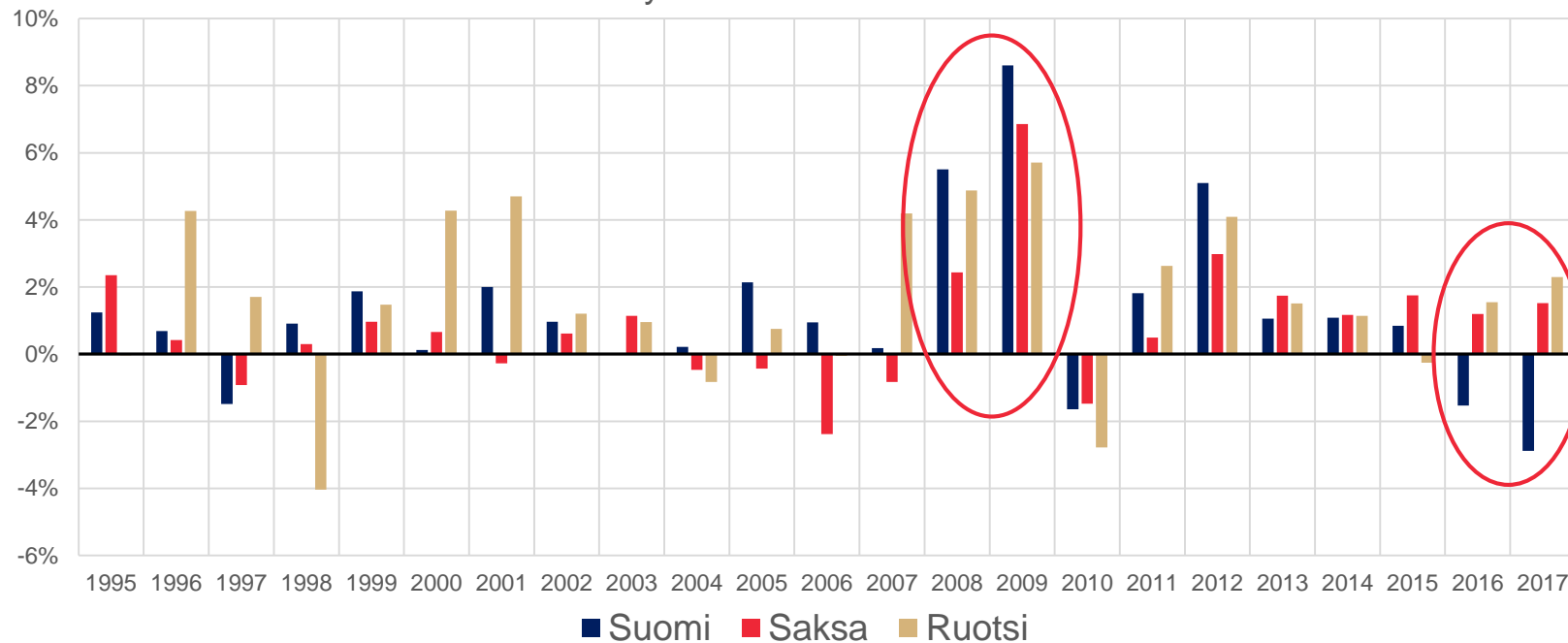
* vähintään 2 henkilöä työllistävät yritykset

Lähde: Tilastokeskus

Työn kustannuskilpailukyky on kohentunut kikyn myötä

Yksikkötyökustannusten vuosikasvu

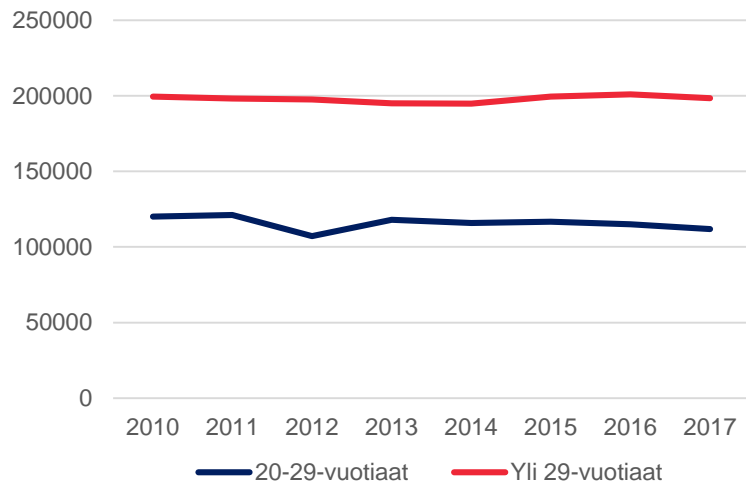

Lähde: OECD Statistics

Pelkän perusasteen varassa olevien nuorten määrä on korkea

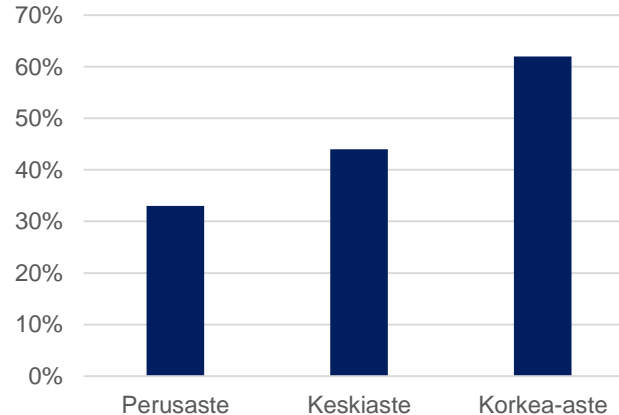

20–29-vuotiaita pelkän perusasteen varassa olevia on yli 100 000

Koulutetut osallistuvat useammin aikuiskoulutukseen

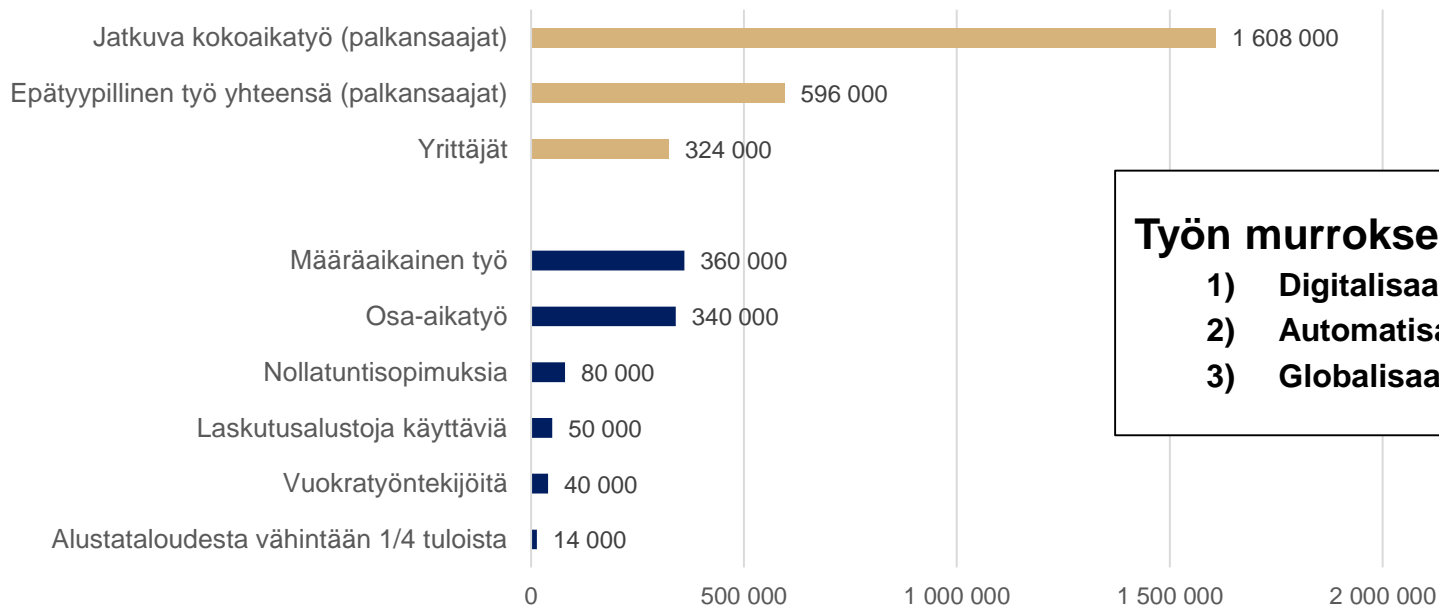
Aikuiskoulutukseen osallistuminen koulutusasteen mukaan, 2017

Uudet työn muodot yleistyvät, mutta perinteinen työ säilyy enemmistönä

Työn eri muotojen yleisyys Suomessa (hlö)

Työn murroksen ajurit:

- 1) Digitalisaatio
- 2) Automatisaatio
- 3) Globalisaatio

Lähde: Tilastokeskus

Näkemys ja keinot

Työelämälähtöinen jatkuva oppiminen

- Tutkinnon osista avoimia ja joustavia
- Lisää tutkintoon johtamattoman koulutuksen tarjontaa korkeakouluissa
- Enemmän resursseja työelämälähtöisiin lyhytkestoisiin sisältöihin
- Koulutuksen rahoitusjärjestelmän ja vastuiden arviointi ja kehittäminen
- Monialaisten ohjaus- ja urasuunnittelupalvelujen parantaminen
- Työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteutusmallien arviointi ja kehittäminen

Työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton lisääminen

- Työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton poikkihallinnollinen strategia
- Osaavan työvoiman määrätietoinen houkuttelu (ml. Talent Boost)
- Ulkomaisen työvoiman rekrytointiprosessin keventäminen
- Maahanmuuttajien työllistymisedellytysten parantaminen kotouttamista kehittämällä

Kasvua tukeva ja osallistava työvoimapolitiikka

- Palvelujen uudistaminen maakuntauudistuksen toteutumisesta riippumatta
- Työkykyohjelma heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistämiseksi
- Työvoimapalveluiden riittävät resurssit ja tehokkaampi kohdentaminen
- Aktiivisen työnhaun ehtojen uusiminen työttömyysturvassa

Moderni kolmikantavalmistelu

- Rakennetaan yhteinen tilannekuva yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa
- Lähdetään kaikissa toimenpiteissä 75 % työllisyysastetavoitteesta
- Priorisoidaan hallituskauden hankkeet ja varmistetaan niiden tehokas eteneminen
- Viedään tilannekuva pohjaksi toteutettaviin hankkeisiin
- Otetaan huomioon toimialakohtaiset tarpeet

Kasvua ja työllisyyttä tukeva työlainsäädäntö

- **Keskeisiä uudistustarpeita:**

- Työntekijöiden osallistumisjärjestelmien uudistaminen
- Selvitetään työehtosopimusjärjestelmän ja yleissitovuusjärjestelmän toimivuus ja tehdään tarvittavat muutokset lainsäädännön ajantasaistamiseksi
- Arvioidaan ja selkiytetään työn ja yrittäjyyden välistä rajanvetoa

- **Lähtökohdat:**

- Ei tingitä työntekijöiden suojelun peruseriaatteesta
- Otetaan huomioon Suomen kansainväliset velvoitteet
- Huolehditaan työlainsäädännön kilpailukykyisyydestä